

Szilágyi Anikó*

A CAREER MOVES – KARRIERLÉPÉSEK C. ALTERNATÍV FUNKCIONÁLIS TANTÁRGY BEMUTATÁSA

1. BEVEZETŐ

A 2005/2006os tanévben került először meghirdetésre a *Career Moves – Karrierlépések* című funkcionális alternatív tantárgy angol nyelven, amelyet azóta minden félévben elindítottunk.

A tantárgy célja az, hogy a diákokat felkészítse azokra a kihívásokra, amelyeket az álláskeresés különböző fázisai jelentenek. Annak ellenére ugyanis, hogy a diákok magyarul és idegen nyelven is találkoznak az ezzel kapcsolatos tudnivalókkal, sokan mégis elbizonytalanodnak, amikor valóban szükségük van ezekre. A diákok a szaknyelvi órákon is gyakran megfogalmazzák, hogy mennyire fontosnak tartják az álláskeresés témakörét, amely azonban a tanulmányaik során általában túl korán kerül feldolgozásra, (az első idegen nyelvet csak másodéves korukig tanulják, az álláskeresés ideje ennél általában sokkal később jön el), amikor sem érdeklődésük, sem pedig nyelvtudásuk nem elégséges ahhoz, hogy megfelelő módon felkészüljenek ezekre a feladatokra. Igénylik, hogy egyéni kérdéseikre választ kapjanak, pl. az önéletrajz és a motivációs levél tartalmával és formájával kapcsolatban, illetve szeretnének nyelvileg és tartalmi szempontból is felkészülni az idegen nyelvű állásinterjúra is.

A gyakorlati jellegű kurzus során a hallgatók ötféle önéletrajzot és két motivációs levelet készítenek el, majd próbainterjún vesznek részt, amelyet videón rögzítünk, majd elemzünk.

2. A TANTÁRGY BEMUTATÁSA

Az első órán a diákok kérdőívet töltenek ki, amelyben megfogalmazzák elvárásaikat a tanfolyammal szemben. A legtöbben az állásinterjúra való felkészülést tartják a legfontosabbnak és a legnehezebbnek is, ezt követi az önéletrajz és a motivációs levél írása. Gyakori problémák: a diákok

- túlságosan rövid és semmitmondó önéletrajzot adnak be, ha még nem rendelkeznek szakmai gyakorlattal,
- nem érzékelik, hogy az önéletrajz az első szűrő egy munkahely elnyeréséhez, ezért nem is fordítanak elég gondot annak megírására,
- nem tudják, milyen eredményeket, teljesítményt, tulajdonságokat, készségeket említhetnek meg a motivációs levélben, kérkedésnek érzik ezek felsorolását,
- nem ismerik fel a forma és a külalak fontosságát,
- túlságosan egyszerű nyelvet használnak szóban és írásban is.

A kurzus során a hallgatók az álláskeresés lépéseit követve először hirdetéseket elemeznek, majd nyelvileg felkészülnek az önéletrajz és a motivációs levél megírására (akcióigéket és más fordulatokat tanulnak, önjellemzést írnak, ezeket majd beépítik későbbi feladataikba).

---

* BGF Idegen Nyelvi és Kommunikációs Intézet, Kereskedelmi, Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Főiskolai Kar, Turizmus-Vendéglátás Szaknyelvi Intézeti Tanszék, főiskolai adjunktus.

SZILÁGYI A.: A CAREER MOVES – KARRIERLÉPÉSEK C. ...

Megismerkednek az angolszász országokban leggyakrabban használt önéletrajz típusokkal, majd a minták alapján elkészítik sajátjukat is, több változatban, megadott illetve választásuk szerinti hirdetésekre. Csoportokban elemzik ezeket, majd ha szükséges, korrigálják tartalmi, formai és nyelvi szempontból is.

A javítást és a kiegészítéseket addig folytatjuk, amíg mindenki jól használható, a személyiségét, egyéni készségeit és tapasztalatait megfelelően tükröző, jól variálható írásműveket nem produkál. Ez a folyamat sok munkát, odafigyelést és felelősségteljes gondolkodást igényel.

Ugyanígy járunk el a motivációs levél esetében is, amely két változatban készül el: az első egy érdeklődő levél, a második egy kiválasztott álláshirdetésre megírt motivációs levél.

Ezután következnek a kurzusnak az a része, amelyet a diákok a legfontosabbnak tartanak: felkészülés az interjúra. Az interjú – ami nem csak klasszikus állásinterjú lehet, hanem interjú szakmai gyakorlat, diákcsere esetén, és más hasonló helyzetekben – sok diák számára rendkívül sok szorongással járhat. Vannak, akik először lépnek ki a diákéletben megszokott informálisabb közegekből, míg mások túl szerények, eredményeiket, képességeiket és készségeiket alaposan alulértékelik.

Mindenekelőtt tisztázzuk, hogy milyen módon kell megjelenni az interjún (előzetes tájékoztató, öltözködés, pontosság, stb.), majd a bemutatkozás szabályaira, a testtartásra, a testbeszéd kérdéseire is kitérünk. Ez – elméletben – általában nem teljesen új a hallgatók számára, mégis fontos, hogy kipróbálhassák a gyakorlatban is a tanultakat.

Eközben, részben otthoni feladatként, egy hosszú interjú-kérdéssorozatot tanulmányoznak, a kérdéseket csoportosítják, majd saját válaszaikat megfogalmazzák az adott kérdésekre. Mindenki megalakítja saját, egyénre szabott válaszait a leggyakrabban előforduló kérdésekre, és kap kevésbé szokványos, nagyobb kreativitást és lélekjelenlétet igénylőket is.

A felkészülés nyelvi szempontból itt azt jelenti, hogy átismételjük a már előzőleg használt akcióigéket, a bemutatkozásakor használt fordulatokat, a kitérő válasz, az udvarias kérdés, az időnyeres nyelvi formáit, és a tárgyalás nyelvi eszközeinek egy részét. Ez biztonságot ad azoknak a diákoknak is, akik nyelvtanilag alacsonyabb szinten állnak.

A diákok nagy izgalommal készülnek a videós próbainterjúra. Olyan álláshirdetést keresnek, amire szívesen jelentkeznének (vagy olyat, amire valóban jelentkeznek is), az alkalomhoz illő öltözékben jönnek az órára. Az órán minden módon igyekszünk szimulálni egy állásinterjút, amiről videó felvétel is készül – a belépéstől az elbúcsúzásig, ezt utána elemezzük. Annak ellenére, hogy eleinte sokan tiltakoznak a felvétel ellen, eddig alig akadt olyan hallgató, aki végül kivonta volna magát alóla. Két ízben is előfordult azonban olyan eset, hogy egy-egy diák kérésére megismételtük a felvételt, mert úgy érezték, hogy az első alkalommal nem voltak még elég felkészültek és nagyon izgultak – és valóban, miután végignézték a többiekét, a második alkalommal sokkal jobb teljesítményt nyújtottak. Kisebbségi létszámú csoportban megvalósítható lenne, hogy mindenki megtapasztalhassa a „honnnan hová jutottam” élményt, a 18 fős létszámnál azonban erre csak kivételes esetben nyílik mód.

Az átlagosan 13-14 alkalom a következők szerint épül fel:

He-tek	Témák	Munkaforma, tananyagok
1.	Ismerkedés, az eddigi tapasztalatok megbeszélése, igényfelmérés. Erősségek és gyengeségek.	Csoportmunka, párok. Kérdőív.
2.	Hirdetések és ami mögöttük van. A munkavállalással kapcsolatos szavak, kifejezések.	Előadás, csoportmunka. Szószedet, feladatok.
3.	Az álláskeresés fázisai, az internetes álláskeresés, hirdetések, kapcsolatépítés.	Előadás, csoportmunka, egyéni munka. Álláshirdetések különböző forrásokból (újság, internet).

SZILÁGYI A.: A CAREER MOVES – KARRIERLÉPÉSEK C. ...

4.	Önéletrajz fajták megismerése, minták elemzése, gyakori hibák. Különböző célú egyéni önéletrajzok megírása. Akcióigék.	Előadás, csoportmunka, egyéni munka. Szószedet, minta önéletrajzok (internet, Pintér. Zs. stb.).
5.	Az elkészített önéletrajzok értékelése. A motivációs levél fajtái. Minta motivációs levelek elemzése. Tipikus hibák.	Előadás, csoportmunka, pármunka. Minta motivációs levelek internet, Pintér Zs. stb.).
6.	Felkészülés az állásinterjúra.(céginformáció, öltözködés, megjelenés, bemutatkozás). Telefonálással kapcsolatos illemszabályok.	Előadás, csoportmunka, egyéni munka.
7.	Kérdések az állásinterjún: tipikus és nehéz kérdések, adható válaszok. Testbeszéd. A telefonos állásinterjú jellemzői és szabályai.	Csoport- és pármunka, egyéni munka. Szituációs. gyakorlatok.
8.	Állásinterjúk –esettanulmányok hanganyag illetve videós anyag alapján.	Csoport- és pármunka. Videó felvétel készítése.
9.	Szituációs feladatok: állásinterjúk. A stressz kezelése. Videós óra.	Csoport- és pármunka. Videó felvétel készítése.
10.	Szituációs feladatok: állásinterjúk. Videós óra. Időgazdálkodás. A feladatok osztályozása. Nagyobb feladatok felbontása. A munkanap megszervezése.	Csoport- és pármunka. Videó felvétel készítése.
11.	Szituációs feladatok: állásinterjúk. A felvételek értékelése.	Csoport- és pármunka. Videó felvételek.
12.	A tanfolyam értékelése, önértékelés.	Csoport- és pármunka. Kérdőív.
13.	Ha az idő engedi: problémamegoldás, alapok.	Csoport- és pármunka.
14.	Ha az idő engedi: tárgyalás, alapok.	Csoport- és pármunka.

3. A KURZUS TANULSÁGAI, ÉRTÉKELÉS

A diákok az utolsó órán kérdőív vagy egyszerű nyitott kérdés alapján értékelik a tapasztalatokat. A legtöbben azért választják ezt a kurzust, mert valóban állást keresnek, akár helyet szakmai gyakorlatukhoz, akár valódi állást, és többször előfordult, hogy az állásinterjúra már a tanfolyam ideje alatt sor került. A 2007. tavaszi félévben például a csoport nagy része amerikai szakmai gyakorlatra jelentkezett: jó volt hallani, hogy mindannyian sikerrel vették az akadályokat és megkapták a megpályázott helyeket. Arról számoltak be, hogy felkészültnek érezték magukat, sokkal nagyobb önbizalommal mentek el az interjúra és a kérdésekre magabiztosan, határozottan tudtak válaszolni.

A problémát, ha van ilyen, általában a diákok nyelvi szintjének széles skálája jelenti, erre azonban nincs igazi megoldás. Nagyon hasznos azonban, hogy eddig minden csoportban voltak olyanok, akik már tapasztalattal rendelkeztek az álláskeresés területén, így ezeket megoszthatták a többiekkel.

A KURZUS SORÁN FELHASZNÁLT ANYAGOK

Forgalomban lévő általános és üzleti jellegű kurzuskönyvek vonatkozó fejezetei
Handshake, OUP.

DALE CARNEGIE: Sikerkalauz 1, 2, 3

Időgazdálkodás vállalkozóknak, DAN S. KENNEDY, Bagolyvár

Hogyan csináljunk karriert? Az álláskeresés enciklopédiája, PINTÉR ZSOLT, HVG

Idő, amire szükségünk van, UDERGRAFF, ROBERT

www.fn.hu/karrier

www.guardianonline.com

www.jobline.com és más internetes források.